

आदिवासी घटक कार्यक्रमांतर्गत कृषीपंप ग्राहकांना
मुख्यमंत्री बळीराजा मोफत वीज योजना/वीज दर सवलत
सवलत योजनेतर्गत महावितरण कंपनी यांना रु.१६०.००
कोटी निधी रोखीने वितरित करण्याबाबत सन २०२४-२५
करिता मागणी क्र. टी-५ (मुख्यलेखाशिर्ष २८०१५६१४)

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग,
शासन निर्णय क्र.पुरमा-२०२४/प्र.क्र.१३६/ऊर्जा-३,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- ३० मार्च, २०२५.

- संदर्भ:- १. वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२४/प्र.क्र.३४/अर्थ-३, दि.०१/०४/२०२४.
२. वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२४/प्र.क्र.८०/अर्थ-३, दि.२५/०७/२०२४.
३. आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.बीयुडी-२०२४/प्र.क्र.०९/ का-६, दि.२०/०९/२०२४.
४. शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग क्र.निधीवी-२०२४/प्र.क्र.५३/ऊर्जा-३, दि.३०/०९/२०२४.
५. आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.बीयुडी-२०२४/प्र.क्र.०९/ का-६, दि.११/१०/२०२४.
६. उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.९४/ऊर्जा-३, दि.१३/१२/२०२४.
७. शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग क्र.निधीवी-२०२४/प्र.क्र.५३/ऊर्जा-३, दि.१८/१२/२०२४.
८. शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्र.बीयुडी -२०२४/प्र.क्र.९/कार्यासन ६, दि.१९/१२/२०२४.
९. शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग क्र.निधीवी-२०२४/प्र.क्र.८०/ऊर्जा-३, दि.०३/०१/२०२५.
१०. वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२४/प्र.क्र.८०/अर्थ-३, दि.१२/०२/२०२५.
११. शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्र.बीयुडी -२०२४/प्र.क्र.९/कार्यासन ६, दि.२०/०३/२०२५.
१२. शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग क्र.निधीवी-२०२४/प्र.क्र.१३६/ऊर्जा-३, दि.०३/०१/२०२५.
१३. शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्र.बीयुडी -२०२४/प्र.क्र.९/कार्यासन ६, दि.२९/०३/२०२५.

प्रस्तावना :-

राज्यातील कृषीपंपधारकांना दरवर्षी सवलतीच्या दरात वीज पुरवठा करण्यात येतो व त्याची प्रतिपूर्ती करण्यासाठी महावितरण कंपनीस अर्थसहाय्य देण्यात येते. आदिवासी विकास विभागाने आदिवासी घटक कार्यक्रमांतर्गत अनुसूचित जमाती घटकांच्या वैयक्तिक लाभार्थी कृषीपंपधारकांना मुख्यमंत्री बळीराजा मोफत वीज योजना/वीज दर सवलत देण्यासाठी सन २०२४-२५ करिता मागणी क्र. टी-०५, २८०१ वीज, लेखाशिर्ष- २८०१५६१४ खाली महावितरण कंपनीस अर्थसहाय्य उपलब्ध करून देण्यासाठी मुळ रु.१६१.०० कोटी व पुरवणी मागणी रु.३४०.०० कोटी अशी एकूण रु. ५०१.०० कोटी इतकी सुधारित तरतूद करण्यात आली आहे.

२. सदर तरतूदीपैकी वित्त विभाग व आदिवासी विकास विभागाच्या मान्यतेनुसार संदर्भित क्र.४, ७, ९, व १२ च्या शासन निर्णयान्वये रु.३४१.०० कोटी निधी महावितरण कंपनीला रोखीने वितरित करण्यात आला आहे. वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र.३ वरील शासन परिपत्रकातील सुचनांच्या अनुषंगाने व वित्त विभागाने अनुमती दिल्यानुसार आदिवासी विकास विभागाने डिसेंबर, २०२४ व मार्च, २०२५ च्या अधिवेशनात पुरवणी मागणीद्वारे तरतूद करण्यात आलेला रु. १६०.०० कोटी निधी संदर्भित शासन निर्णय क्र. १३ अन्वये महावितरण कंपनीस वितरित करण्यासाठी प्रशासकीय विभाग म्हणून ऊर्जा विभागास उपलब्ध करून दिली आहे. सदर तरतूद रु.१६०,००,००,०००/- (रुपये एकशे साठ कोटी फक्त) महावितरण कंपनीस रोखीने वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचारधीन होती.

शासन निर्णय :-

आदिवासी घटक कार्यक्रमांतर्गत आदिवासी विकास विभागाच्या अनुसूचित जमाती घटकांच्या वैयक्तिक लाभार्थी कृषीपंपधारकांना कृषीपंपधारकांना मुख्यमंत्री बळीराजा मोफत वीज योजना/वीज दर सवलत देण्यासाठी सन २०२४-२५ मधील डिसेंबर, २०२४ व मार्च, २०२५ च्या अधिवेशनात पुरवणी मागणीद्वारे तरतूद करण्यात आलेला **रु.१६०,००,००,०००/- (रुपये एकशे साठ कोटी फक्त)** महावितरण कंपनीस रोखीने वितरित व खर्च करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर शासन निर्णयान्वये मंजूर करण्यात आलेल्या अर्थसहाय्याची रक्कम फक्त अनुसूचित जमाती घटकांतर्गत लाभार्थ्यांवरच वीज दरात सवलतीपोटी खर्च होईल याची दक्षता विभाग स्तरावर ऊर्जा-५ कार्यासनाने तसेच महावितरण कंपनीने घ्यावी. तसेच ज्या उद्देशासाठी सदर निधी मंजूर करण्यात आला आहे, त्याच उद्देशासाठी तो उपयोगात आणली जाईल याची जबाबदारी महावितरण कंपनीची राहिल.

३. उक्त प्रयोजनासाठी होणारा खर्च "मागणी क्र. टी-५, २८०१ वीज, ०५ पारेषण व वितरण, ७९६ जनजाती क्षेत्र उपयोजना, (०१) जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१)(०३) कृषीपंप ग्राहकांना वीज दरात सवलत (आदिवासी घटक कार्यक्रम) (राज्यस्तर योजना) (कार्यक्रम) योजना सांकेतांक (२८०१५६१४) ३३, अर्थसहाय्य या लेखाशिर्षाखाली सन २०२४-२५ करिता मंजूर अनुदानातून खर्ची टाकण्यात यावा.

४. सदर रक्कम अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई यांच्यामार्फत कोषागारातून काढून महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित, मुंबई यांना अदा करण्यासाठी आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून श्रीमती अंकिता बो-हाडे, कक्ष अधिकारी (ऊर्जा-३) आणि नियंत्रण अधिकारी म्हणून श्री.ना. श्री. कराड, सह सचिव (ऊर्जा-३), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. त्यांनी सदर मंजूर झालेली रक्कम **रु.१६०,००,००,०००/- (रुपये एकशे साठ कोटी फक्त)** अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई येथून आहरित करून महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित यांचे नावे स्वतंत्ररीत्या धनादेश काढून वितरित अथवा NEFT/RTGS Fund Transfer द्वारे निधी हस्तांतरित करण्याची कार्यवाही करावी.

५. या लेखाशिर्षांतर्गत एक वर्षापूर्वीचे संक्षिप्त देयक प्रलंबित नाही तसेच उपयोगिता प्रमाणपत्र प्रलंबित नाही. सदर देयक हे सर्शत असून, वित्त विभाग परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२४/प्र.क्र.८०/ अर्थ-३, दि.२५/०७/२०२४ च्या परिपत्रकातील सोबतच्या परिशिष्टातील अटीची पूर्तता होत असल्याचे प्रमाणित करण्यात येत आहे.

६. सदर योजनेला उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.९४/ऊर्जा-३, दि.१३/१२/२०२४ नुसार "आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा" (VPDA) ही व्यवस्था व कार्यपद्धती लागू करण्यास सूट देण्यात आली आहे.

७. सदर शासन निर्णय आदिवासी विकास विभागाच्या २०/०३/२०२५ च्या शासन निर्णयानुसार व वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ ई- ऑफीस क्र.१०४२६३५, व्यय-१४, दि.२६/०३/२०२५ अन्वये प्राप्त मान्यतेनुसार सदर निधी वितरित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्र. २०२५०३३०१४३९२४५११० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(ना. श्री. कराड)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :

- १) मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- २) मा. अध्यक्ष/उपाध्यक्ष विधानसभा, सभापती/उपसभापती विधानपरिषद, यांचे सचिव.
- ३) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ४) मा. उपमुख्यमंत्री (नगरविकास व गृहनिर्माण), यांचे प्रधान सचिव मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ५) मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन), यांचे प्रधान सचिव मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ६) मा. मंत्री अपारंपारिक ऊर्जा, यांचे खाजगी सचिव मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ७) मा. राज्यमंत्री ऊर्जा, यांचे खाजगी सचिव मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ८) सर्व मा. मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ९) मा. विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद, विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई-३२.
- १०) सर्व विधानसभा/विधानसभा सदस्य.
- ११) मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) अपर मुख्य सचिव (वित्त) मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १३) अपर मुख्य सचिव (नियोजन) मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १४) अपर मुख्य सचिव (ऊर्जा) उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १५) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/ सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १६) अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित, प्रकाशगड, वांद्रे (पूर्व), मुंबई-५१.
- १७) आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नासिक.
- १८) उप सचिव, आदिवासी विकास विभाग (कार्यासन-६) मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १९) सह सचिव (ऊर्जा-५) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २०) महालेखापाल (लेखापरिक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई-४०००२०.
- २१) महालेखापाल (लेखापरिक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर.
- २२) अधिदान व लेखा अधिकारी (अराप/रालेवि-१), मुंबई.
- २३) अधिदान व लेखा अधिकारी, अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई.
- २४) वित्त विभाग (व्यय-१४) साधनसंपत्ती/अर्थसंकल्प, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
- २५) निवड नस्ती (ऊर्जा-३) उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग, मंत्रालय, मुंबई.